

I les enquestes? Les prediccions demoscòpiques l'han errada de ple. Tret d'una del diari *Publico* que anunciava l'entrada –pels pèls– de Compromís, la resta deixaven el trident Morera-Oltra-Ribó fora de les Corts i del consistori valencià. La més severa, la del CIS, publicada a l'inici de la campanya electoral i elaborada sobre una mostra de 1.200 entrevistes personalitzades. La coalició se situava al 2,7%, i en realitat s'ha enlairat fins al 7,1%.

Anselm Bodoque, polític expert en comportament electoral, ho explica pel “baix nivell de record de vot que caracteritza les formacions petites, cosa que les menysté”, un fet que s'agreuja ara, “que era la primera ocasió en què Compromís es presentava amb la composició actual”. Hi havia la percepció que EUPV es beneficiaria més del desgast socialista i no ha passat: de fet, algun sondatge preveia que aquesta formació se situaria més enllà del 7%, i finalment s'ha quedat per sota del 6%. Bodoque no hi veu mala fe i pensa que “molts dels mateixos votants de Compromís no tenen clar si es tracta d'un partit o de diversos coalitzats”. Siga com siga, retreu els enquestadors del CIS que “no capiren el fet que la campanya de Compromís era la més bona de totes, feta de manera horitzontal i amb una imatge nítida, tot al contrari que la d'Esquerra Unida”. “No crec que tornen a infravalorar tant com ara la marca Compromís”, rebla Bodoque sobre els entrevistadors.

Joan Hernández, professor de ciència política i expert en demoscòpia, confirma que “les enquestes mai no tracten gens bé els petits”. Fet i fet, troba que “les úniques ben fiables són les del CIS, i mireu què ha succeït”. La badada en el cas de Compromís pot haver estat, a parer seu, “no haver tingut en compte el pes del vot municipal del Bloc, que és molt gran, i enguany, a més, la cara tan coneguda que era Joan Ribó”. Més del 5% el volia com a alcalde, segons el CIS, però no comptava com a possible edil. Hernández para atenció en la importància de distribuir bé “a la cuina” el vot indecís, “que ara representava més del 20%” i que “havia d'atendre el fet que el vot útil enguany era inútil”.

Sobretot a la ciutat València.

Víctor Maceda

“No ens volien fora de les Corts, sinó fora del planeta”

Mònica Oltra, número dos a les Corts per la circumscripció de València i cara visible de Compromís, explica els seus sentiments després de l'èxit de la coalició. “El vot a les majories no és cap garantia de canvi”, diu.

Què vàreu sentir la nit electoral del 22 de maig?

—En primer lloc, moltíssima emoció, a continuació una gran alegria i, a la fi, una immensa satisfacció. Encara m'aborrone, quan hi pense. Tret de l'enquesta de *Publico*, totes ens deixaven fora de les Corts. Després de quatre anys i

dues setmanes de campanya electoral, la nostra gent ens demanava si era de veres que no hi entràvem. “Ens havies promès que series diputada”, em deien. Es que no hauria estat just, que no hi entràvem. Havíem treballat molt, però teníem molta por de la tanca del 5%. El 2015 ja no en tindrem tanta.

—El CIS us pronosticava un 2,7% dels vots i pràcticament heu aconseguit el 7,2%. Penseu malament?

—Hem anunciat que demanarem la compareixença del director del CIS a les Corts. Que la COPE ens donara un u i escaig, encara pots entendre-ho, però que ho faça el CIS, amb els diners de tothom... No sé què ha passat, potser no s'han adonat que la gent jove ja no s'informa com abans. El cas és que aquella enquesta, just a punt d'iniciar-se la campanya oficialment, ens va ferir especialment. Vam tardar una setmana a reaccionar: fins després de l'acte central, que no vam recuperar l'autoestima. És una pena, perquè se suposa que les enquestes han de descriure la realitat, no mirar d'incidir-hi.

—**Heu felicitat Francisco Camps?**

—No, ni pense fer-ho. En tot cas, li preguntaria com se sent un candidat que, per a poder anar a votar, ha d'amagar-se. No va informar a quina hora hi aniria, és incapaç d'anar pel carrer per la por que té que li diguen "corrupte". En cas que tinguérem llistes desblocades, la gent no l'hauria votat, l'haurien exclòs.

—**La legislatura passada deia que en aquesta no hi serieu. Sovint us responia això, a les sessions de control i als debats de política general.**

—Ell anhelava un bipartidisme que li hauria resultat molt més còmode. Compromís som l'oposició que els hem fet més mal i ell sap que no afluixarem, que continuarem essent els més molestos. No ens volien fora de les Corts, ens volien fora del planeta! Avui mateix m'he topat amb un diputat del PP que m'ha donat l'enhorabona; jo li he contestat que l'enhorabona a ell, que ha guanyat, però de seguida li he recordat que els farem la vida impossible. "No esperava menys de tu", m'ha dit [riu]. Passa que ací no hi ha normalitat democràtica, i des que va esclatar el *cas Gürtel*, directament no hi hagut ni govern. Tota la cúpula del PPCV serà encausada d'ací a poc a causa del finançament il·legal del partit. O netegen això amb urgència o la cosa s'agreuja molt més encara... Tenen dret a ser de dreta, però no a ser deshonorats.

—**Una de les imatges de la campanya fou un dels debats sectorials a RTVV, a què acudíreu amb una samarreta que deia "Canal 9 manipula". Quina cara van posar els maquilladors, la presentadora i el vice-president Vicente Rambla, en veure-la?**

—Ningú no em deia res, tothom mirava cap al sostre, no sabien ben bé què fer... I jo, que mai no havia estat a Canal 9, estava impressionada pel plató aquell, tan gran. Aleshores Rambla em va dir: "Uí, sí que has vingut elegant..." I jo li vaig respondre que sí, que "l'ocasió s'ho mereix". No podia anar a aquella pantomima de debat com si no passara res, feia quatre anys que criticava la manipulació absoluta de Canal 9.

—**On les feu, les samarretes?**

—Les comprem a Zara o allà on toque i després les imprimim en una botiga del centre de València. Els seus propietaris, que són dos germans, ja saben que són les samarretes que després fan la volta al

PRATS I CAMP 3

YouTube. Les que fem en sèrie, però, les imprimim en una altra botiga.

—**Tot i la majoria del PP, supose que la nit electoral també va ser alegre per l'acces d'Esquerra Unida...**

—Ja ho havia dit durant la campanya, volia que hi entraren perquè, si no, es perdien molts vots. Em va alegrar, sí.

—**Sense les mobilitzacions del 15M, EUPV hauria patit de valent per a entrar a les Corts?**

—Això s'ho haurien de fer mirar ells, però és clar que sempre que hi ha una tanca tan injusta com la nostra [el 5%

autonòmic], qualsevol partit minoritari s'exposa a quedar-ne a fora.

—**Amb Jorge Alarte hi heu parlat?**

—No, ni tinc el seu número. Com que sóc al grup des de l'endemà de les eleccions, però, tothom que vulga contactar amb mi ja sap on localitzar-me. No passa res, tenim quatre anys per a parlar.

—**Està legitimat per a continuar al capdavant del socialisme valencià?**

—Això han de pensar-ho ell i el seu partit. Jo tinc la meua opinió, que no sé si resulta rellevant...

—**És clar que sí.**

—Doncs pense que no l'ha encertada ni en el discurs ni en el lideratge ni en la política. Evidentment que ha pagat la gestió del govern central, però és que ell podia no haver-la compartida, podia haver buscat una eixida a la crisi per l'esquerra. En la mesura que els polítics siguem més lliures, connectarem més bé amb la ciutadania. Ell no hi ha connectat gens, pense. Una altra cosa és que pen-

"Alarte no l'ha encertada ni en el discurs ni en el lideratge ni en la política"

“Defugim els discursos abstractes, parlem amb claredat”

—**Cal anar més enllà en la relació Bloc-Iniciativa? Hauríeu de federar-vos? En el cas contrari, les contradiccions podrien surar només que arriben els comicis europeus, per exemple.**

—Una clau del nostre èxit ha estat no fer cap passa precipitada. Ens n'adonem ara, quan observem els resultats. Ahir, a l'autobús, un company que duia una samarreta amb el nostre logotip va sentir com una persona deia “la puta sonrisita, el dano que nos está haciendo...” L'ull clucat ens ha fet molt visibles.

—**Recorda molt el logo de CiU.**

—No, no, no. El de CiU és simplement un somriure, i ells mantenen les sigles a les paperetes. El nostre, en canvi, és una cara completa i apareix així als vots. A la campanya, una xiqueta va regalar-me'n un amb potetes i tot... Vaig preguntar-li si era Bob Esponja i em va respondre que no, que era el logo que hi havia darrere meu, el símbol de Compromís! D'aleshores ençà, li diem Bob Compromís. Hem de fer més Compromís.

—**Com?**

—És això, que hem de veure. N'hi ha que ens telefonen perquè volen afiliar-s'hi. No saben que som tres formacions... A València rumiem d'organitzar grups de voluntaris per barris. És que dóna tant de joc, la paraula *compromís*!

—**Qui ho havia de dir, amb la devolució que va experimentar el 2007...**

—Jo sempre vaig apostar-hi. A les generals del 2008 vam presentar-nos com a Bloc-Iniciativa-Verds, però jo hauria preferit anar-hi com a Compromís.

—**Aquell resultat fou molt pobre, però si el 2012 repetiu el d'ara, obtindreu un diputat per València.**

—Hem de convèncer els electors que el vot a les majories, per comptes de ser útil, no és cap garantia de canvi. Quan més canvis hi ha hagut, és amb governs plurals d'esquerres.

—**Aspireu esdevenir una mena de BNG a la valenciana?**

—Ni el Bloc ni Iniciativa ni els Verds, no som independentistes. Som federalis-

tes. Dit això, hem de treballar per a anar units a les pròximes generals.

—**N'hi caben més?**

—Sempre ens hem presentat com una coalició integradora. Ho hem dit: “No hi és qui no vol ser-hi.” Hem estat oberts a tothom, Esquerra Unida inclosa, i hem de continuar així. És una fórmula moderna, fresca, més viva i oberta. La gent cada volta fuig més dels partits i del partidisme.

—**En solitari, el Bloc hauria superat el 5%?**

—[Silenci.] No ho sé... Mai no ho han aconseguit. Ignore què hauria passat en guany. Només us dic que, tots sols, mai no han entrat a les Corts.

—**El 9% de la ciutat de València és espectacular. Demuestra que la marca Compromís és consolidada i que els electors la identifiquen amb Joan Ribó. Us ho esperàveu?**

—El dia 22, de bon matí, la primera cosa que vaig desitjar era que, per favor, la candidatura de Joan funcionara bé. Havia vist com havien treballat a València i s'ho mereixien. Un dels secrets de València, per cert, és que hem estat més Compromís i menys Bloc, menys Iniciativa i menys Verds. A la papereta només hi deia Compromís per València, de fet. Ha estat un treball molt coral i amb molta harmonia, els han votat perquè els veien tothora i pertot arreu. A la xarxa, al metro, al carrer demanant signatures per a la ILP de l'ensenyament de zero a tres anys... N'hem arreplegades 65.000! I Ribó connecta molt bé amb els joves.

—**Hi entreu no sols amb ell, sinó amb tres regidors...**

—El dia de les eleccions no m'ho podia creure. Veia els muntonets i concloïa que no podien haver baixat tant les nostres paperetes, que potser la gent se les enduia de record. Vaig ser al col·legi on vota Rita Barberà, on no paraven d'entrar-hi senyores d'aquelles tan pentinadotes i amb collars de perles... De sobte se m'acosta un jove molt ben vestit, d'aquells que saps que no és dels teus, seguit d'una dona amb cara de pomes agres. “Le acabo de votar”, em diu ell, i m'ençaixa la mà. Em vaig quedar glaçada! Aleshores vaig entendre per què la mare feia aquella cara.

—**La campanya al cap i casal ha estat bilingüe. Era necessari, per a poder arribar al 9%?**

sarà ell i les decisions que prenga a partir de les seues reflexions.

—**El veieu capacitat per a capgirar la situació? Generarà empatia mai?**

—Tothom pot generar-ne. Depèn de la impostura que adoptes... Si no li ix d'ací [s'assenyala el cor], no hi ha res a fer.

—**Abans dels comicis li vam preguntar si era més factible que coincidir al mateix bufet d'advocats o al mateix partit polític? Ens va dir que al mateix partit, cosa que ara sembla difícil com mai...**

—Sempre ho hem dit: som l'alternativa al bipartidisme. La història de la socialdemocràcia és plena de conquestes, però de fa prou anys només acumula renúncies. En canvi, la nostra força és ben atractiva: un valencianisme integrador, una branca esquerrana forta i una altra d'ecologista, una barreja molt suggeridora per als socialdemòcrates. Nosaltres, a més, defugim els discursos abstractes i les generalitats, parlem amb claredat.

Hauria superat el Bloc el 5%? "Ho ignore, però tots sols, mai no han entrat a les Corts"

—Sí. Era l'única manera d'arribar als immigrants, la majoria dels quals no sap el valencià. Amb tot, ens deien que hi havia poca presència del castellà.

—Al país hi ha prop de 70.000 persones que el 2007 van votar PP i que ara no ho han fet. No han optat pel PSPV, per Esquerra Unida o per vots altres, però. Com podeu atreure'ls?

—Aquest espectre de gent, que no fa un vot estrictament ideològic, és el que hem de captivar en aquesta legislatura. Som a la legislatura del canvi, tenim el repte de persuadir-los que amb la nostra alternativa, la vida els anirà més bé.

—La Generalitat es trobarà obligada a retallar la despesa. Això us ho facilita?

—Ací molts han viscut la vida d'uns altres, han estat espectadors de la vida dels altres. Però ara que al Consell li caurà tot a sobre —els problemes judicials i el caos econòmic—, molts prendran consciència del cercle infernal en què hem viscut i per culpa del qual patirem de valent. Un govern valencià que, a més, diu que no pensa pujar els impostos...

—Potser no els apujarà, però sí que començarà a estendre a l'ensenyament el model sanitari mixt. Volen cedir parcel·les públiques a col·legis privats.

—Quan veig la cara de Gerardo Camps [vice-president segon i conseller d'Economia i Hisenda], intuec que la cosa és molt pitjor que no ens diuen. I no els queda cap conill a la cistella. Ja poden mostrar-se eufòrics, que "al pecat duen la penitència", com diria la Pasionaria.

—Us fa sospitar la proliferació de centres de la Universidad Católica San Vicente Màrtir, justament ara que les finances de l'arquebisbat són minses?

—I tant. S'han reproduït com esclata-sangs, és un gran enigma. Estic delerosa que arribe el primer dia que puguem presentar preguntes parlamentàries, ja en tenim una bateria enllestida.

—Després no les accepta la mesa.

—Doncs anirem al Constitucional, on ja ens han donat la raó unes quantes vegades i on dictaran sentència prompte.

—La societat valenciana es revoltarà si s'hi introdueix un sistema sanitari de copagament?

—Quan isquen de l'hospital i els diuen "la vostra factura", penseu que no reaccionaran? Això afectarà tothom que no forme part de l'elit econòmica o que no siga un dels amics xarons de Camps. Quan la gent reba la factura, el nostre discurs tindrà encara més sentit: veieu com no calia tant d'Àgora i de Copa de l'Amèrica? Una cosa és que els avises en persona que anem al copagament, com els diputats del PP i reconeixen als passadissos de les Corts, i una altra de molt diferent és que el ciutadà ho perceba.

—Què passarà amb la CAM?

—La situació és desastrosa, hem demanat responsabilitats civils i penals als seus responsables, com als Estats Units. La llàstima és no haver disposat d'una banca pública, i l'Institut Valencià de Finances podia haver-ho estat. La banca privada ha provocat el tancament de molts negocis i la baixa de molts autònoms; amb una banca pública potent, la privada s'hauria sentit molt pressionada.

—Heu proposat el PSPV i Esquerra Unida de blocar l'elecció del consell de RTVV si no se'n garanteix la pluralitat. Hi haurà receptivitat?

—Espere que sí. No hi hem parlat.

—Quan se n'anirà Camps?

—Es tan agosarat que potser arriba al judici oral, però de segur que no continuarà un cop el condemnen.

—Una de futur: us veieu com a cap de llista el 2015?

—Uf, no en tinc ni idea! No sé què succeirà d'ací al 2015.

—I una de passat: què hauria estat d'Oltra si no haguera accedit a les Corts? Hauríeu dit adéu a la política?

—Hauria tingut més temps per als meus fills i per a la meua feina privada [d'advocada], però no hauria abandonat la política. Tinc un ideal i a casa som molt polítics: parlem de política o del València CF. I no cal un càrrec públic per a ser a la política: hi vaig ser sense i espere ser-hi sense, en un futur. Sí que us dic que tot sovint trobe a faltar no poder dedicar més temps a la meua feina.

Victor Maceda

Dalt, en blanc i negre, imatges d'Enric Morera a la primera etapa de la UPV: a la primera fotografia apareix acompanyat de Pere Mayor, que acabarà essent el seu predecessor. Dalt, a la

Mònica Oltra Jarque es deia Mònica Jarque Tortajada, tenia 12 anys i vivia a Neuss (República Federal Alemanya), quan Enric Xavier Morera i Català, un jove de 17 anys d'Oliva (Safor), va demanar l'alta al Partit Nacionalista del País Valencià (PNPV). Era el 1981, ara fa trenta anys, i res no feia pensar que a tots dos els esperava un futur en comú. Però era així.

L'any 1984 els Oltra Jarque s'instal·len a Paterna (Horta). L'aprovació de la llei del divorci ja permetia que els fills de les parelles no casades incorporaren el cognom patern, un tràmit que faran a Alemanya i en què seran pioners. Influenciada per l'ambient que respira a casa —en què la política ocupa un lloc preeminent—, Mònica Oltra s'afilia al Partit Comunista